

33.6.3

30a (משנה ג) → 31a (סיום הפרק)

1. לא תביא אתנן זונה ומחיר קלב ב'ית ה' אלהיך לקל נדר כי תועבת ה' אלהיך גם שניהם: דברים כג, יט
 2. תמפר עמך בלא הון ולא רבית במחיריהם: תהלים מד, יג
 3. ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם פמהו שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא: דברים ז, כו
 4. וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקול יסקל השור ולא יאכל את גשרו ובעל השור נקי: שמות כא, כח
 5. ואם ימעט הבית מהית משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו במקסת נפשת איש לפי אכלו תכסו על הששה: שמות יב, ד
 6. אף כי אנוש רמה וכן אדם תולעה: איוב כה, ו
 7. רק בכל אות נפשה תזבח ואכלת בשר כבדפת ה' אלהיך אשר נתן לך בכל שעריך הטמא והטהור יאכלנו כצבי וקאיל: דברים יב, טו

I ג משנה ג: definition of כלב

- a If: he traded a lamb for a dog – the lamb is למזבח אסור
- i Per: מחיר כלב, following v. 2 that מחיר is a price paid for an item
- ii Question: perhaps אתנן כלב should also be prohibited
- 1 Challenge: then there would be three – and the פסוק clearly states גם שניהם
- 2 Rather: question was that perhaps אתנן of both וכלב alone would be אסור
- (a) Answer: from the differentiated noun – מחיר as opposed to אתנן → must be different
- b Similarly: if partners divided 19 lambs and 1 dog – 1 taking 10 lambs, the other 1 dog and 9 lambs – all 10 אסור 9, מותר 9
- i Question: why not prohibit one lamb corresponding to the dog (in the other group)?
- ii Answer: case where dog is worth more than 1 lamb; surplus distributes among other 9
- c Inversions: i.e. מחיר זונה (swapping an animal for the זונה as שפחה) or אתנן כלב (a lamb given for the rights to have ביאה with the dog) are מותר, per v. 1 – שניהם and only these two
- i Question (רבא מפרוקיא לר' אשי): what is source for rabbinic dictum – אין זנות בבהמות –
- 1 Answer: if so, תורה would prohibit אתנן כלב
- d Also: וולדות of אתנן or מחיר are permitted – per שניהם - only they and not their וולדות
- i לבא if a pregnant animal is נרבעת or וולד is prohibited, as it “participated”
- 1 However: if a pregnant animal is מוקצה or worshipped – וולד is permitted (they intended the mother only)
- (a) Alternatively: וולד is prohibited there as well; they are happy with the added girth of object of worship
- ii לבא if someone is מקדש with the dung of a שור הנסקל, valid; with the dung of ע"ז – invalid
- 1 Arguments: in re: ע"ז, they prefer the girth (→ “surplus” is אסור), unlike שור הנסקל (no benefit to owner)
- Textual backing: in re: ע"ז, v. 3 extends to פרש; in re: שור הנסקל, v. 4 only prohibits flesh

II ד משנה ד: parameters of prohibited אתנן ומחיר

- a Only קרבין ע"ג המזבח אסור: therefore, if he gave her money, it may be used to buy קרבן; but wine, grain or oil – אסור
- i תוספתא תמורה ד: if he gave her wheat (e.g.) and she turned it into flour – some permit and others prohibit
- 1 חס"ה excludes both – שניויים includes “גם”; וולדות excludes “הם” – בית שמאי forbids – לב יוסף
- (a) Challenge: “גם” – have no application for “הם”
- ii ברייתא: interpreting בית ה"א – excluding חכמים; פרה אדומה – בית ה"א – extends to ornamental gold on בית
- 1 Per: דקד"ד who forbids gold given to זונה even for plating behind the ר' יוסי בר יהודה
- b Only חולין if he gives her מוקדשין, מוקדשין do not attach
- i However: עופות do attach to אתנן/מחיר, in spite of ק"ו from מוקדשים (where פוסל) – per לכן נדר (v. 1) – extends to עופות
- ii Challenge: let מוקדשים be אסור via inversion of same ק"ו
- 1 Answer: נדר לכל נדר (v. 1) excludes that which is already נדר (מוקדשים)
- 2 inference: without נדר, we would have allowed for מוקדשים to have אתנן ומחיר attach
- 3 challenge: it isn't his to give
- (a) answer: case where he includes her in his פסח, per רבי's position (v. 5 contra רבנן) that he may “sell” חלק

- III (חכמים per, וולד טריפה – rule of משנה ה) may be brought (including וולדות פסוה"מ)
- a וולד טריפה ד' אלעזר may not be brought
- i וולדות ר"א prohibits all וולדות and מותר ר"ב version: all וולדות are
- 1 ר"ג/ר"ב (version1): dispute about point of disagreement
- (a) ר"ג: if they were pregnant first, then violated (e.g. רביעה)
- (i) עובר ירך אמו ד"א
- (ii) עובר לאו ירך אמו ד"בנן
- (iii) But: if violated then became pregnant, all agree וולד is מותר
- (b) ר"ב: dispute is if she got pregnant afterwards
- (i) זה וזה גורם אסור ד"א (father is מותר, mother is אסורה)
- (ii) זה וזה גורם מותר ד"בנן
- (iii) But: if violated while pregnant, all agree that וולד אסור
1. And: ר"ב is consistent with his own ruling (above) – היא וולדה נרבעו
- 2 ר"ג/ר"ב (version2): dispute about point of disagreement
- (a) מוקדשים ר"ג (ר' הונא בר חיננא per ר"ג): if they were violated after being מוקדשים
- (i) ד"א: it is degrading to offer a וולד in such a case
- (ii) ד"בנן: no concern for בזוי מלחא in this case
- (iii) But: if violated as חולין, all agree that they are מותרים - they were "changed" by becoming מוקדשים
- (b) ר"ב (disagrees with ר' הונא בר חיננא about ר"ג's ruling): dispute is if they were violated as חולין
- (i) ד"א: it is degrading to offer a וולד in such a case
- (ii) ד"בנן: not מבזוה, as it changed by becoming מוקדשים
- (iii) But: if violated as מוקדשים, all agree that it אסור וולד
- ii Note: dispute about וולד טריפה could work
- 1 According to position that טריפה יולדת if she was נטריפה then became pregnant
- (a) זה וזה גורם אסור ד"א
- (b) זה וזה גורם מותר ד"בנן
- 2 Or according to position that טריפה אינה יולדת if she was pregnant then נטרפה
- (a) עובר ירך אמו ד"א
- (b) עובר לאו ירך אמו ד"בנן
- iii ר"א's assessment: ר"ב agree with ר"א that the chick of a טריפה is אסורה
- 1 Reason: they disagree about a mammal, that grows "from the air"
- (a) But: an egg is constricting – she fully grows from mother → אסורה
- (b) ר"א מטמא support from dispute ר"א/חכמים about maggots from living person (ר"א מטמא)
- (i) ד"מ: they disagree, as it is mere excrement
- (ii) But: an egg is part and parcel of mother hen – they would agree
- (c) Challenge (אב"י): opposite conclusion is to be reached from dispute about רמא
- (i) ד"מ: ר"א is מטמא, as a living person is called רמא (v. 6)
- (ii) But: the chick grows when the egg breaks, at which point it is just dust
- (iii) Besides which: we have an explicit ברייתא where ר"א is quoted as agreeing that אפרוח ביצת טריפה is מותר
1. ד"מ: if there is such a ברייתא, can't dispute that
- b חנינא בן אנטיגנוס a כשרה that nursed from a טריפה may not be brought
- i Proposed explanation: because she is nurtured from חלב טריפה
- 1 Challenge: if so, if we fed her vetch of ע"ז, she should be אסורה (she is not)
- 2 Rather: case is where she only got fresh milk every morning and stood the whole day with that energy
- (a) Proving: that here entire nurture was from that milk
- c Tangential: any קדשים that become טריפה may not be redeemed, as we do not redeem קדשים to feed to the dogs
- i Per: v. 7, which describes what to do with המוקדשים
- 1 תזבח: not shearing
- 2 זאכלת: not to feed to dogs
- 3 גש: not milk (i.e. עבודה)
- ii Alternate דרשה: of authority that we may redeem קדשים to feed to dogs
- 1 תזבח ואכלת: permission is total after שחיטה only